

PCR – Test for yverinfektion før goldbehandling

Ydelsesk kontrollens prøver kan give svar på, om køerne har en yverinfektion, der bør behandles med antibiotika ved goldning.

Svaret fås med en PCR-test af den mælkeprøve, der i forvejen sendes til analyse. PCR-testen kræver ikke dyrkning som den traditionelle bakteriepåvisning. Derfor kan den benyttes på konserverede ydelsesk kontrolprøver.

Automatisk udpegning

I DMS Dyrregistrering kan man tilmelde sig automatisk udpegning af de køer, der forventes goldet frem til næste ydelsesk kontrol. Her kan man også krydse af, hvilket PCR-kit, man ønsker anvendt.

Man kan på forhånd fravælge at få undersøgt køer med et celletal under en vis værdi, fx under 100.000 celler/ml.

Når man har tilmeldt sig, sendes automatisk en sms fem dage før forventet ydelsesk kontrol.

Sms'en fortæller, hvor mange køer, der automatisk er blevet udpeget til PCR-undersøgelse.

Det er muligt at kontrollere udpegningen og manuelt tilmelde eller afvise dyr i DMS dyrregistrering under "daglig styring → supplerende mælketest".

De køer, der udpeges til undersøgelse, vil være køer, der forventes goldet inden næste kontrol-
lering.

For at få det optimale udbytte af prøveresultaterne skal man sammen med sin rådgiver definere, hvilke køer goldbehandlingen vil have effekt på i besætningen. Samtidig skal det aftales, hvordan der følges op på behandlings succes – fx i DMS Dyrregistrering.

Kombinér med drægtighedstest

Hvis man vil undgå test af køer, der alligevel ikke er drægtige, kan man benytte RYK's drægtighedstest på mælkeprøver. Man afgrænser perioden for sene drægtighedstest, så man får resultatet senest ved næstsidste kontrollering før forventet goldning. Så vil køer der ikke er drægtige, ikke efterfølgende blive udpeget til PCR-test.

Prøvesvar

Når prøverne er analyseret, kan der bestilles udskrifter med resultaterne. Fx udskriften "PCR resultater", som viser de nyeste resultater. Denne findes i DMS Dyrregistrering under "Analyser og lister → udskriftsoversigt → mælk og ydelsesk kontrol".

Hvilke dyr skal behandles

Prøvesvaret er gyldigt som behandlingsgrundlag i 42 dage (§30, BEK nr. 995 af 25/05/2021. *Bekendtgørelse om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordinerings af lægemidler til dyr*). Det er op til dyrlægen at rådgive om, hvordan laboratoriesvar skal tolkes, og hvilke køer der bør behandles. Som hovedregel vil det være fornuftigt at antibiotikabehandle køer, der har en Ct-værdi på under 37 for følgende bakterier:

- B-strep (Streptococcus agalactia)
- Staf. A (Stafylococcus aureus)
- Strep. D (Streptococcus dysgalatiae)
- Strep. U (Streptococcus uberis)

Værdier under 28 betragtes som meget positive.

- CT-værdi under 28 meget høj værdi

- CT-værdi 28 34 positiv
- CT-værdi 34 37 lav
- CT-værdi over 37 negativ/tvivlsom
- CT-værdi NoCT = 40 er negativ

Ct-værdien af PCR-prøver er ikke den eneste parameter, der skal vurderes ved udvælgelse til goldbehandling.

Ct-værdier bør være en del af en samlet handlingsplan for yversundheden i besætningen.

Køer som har haft over 200.000 i celletal minimum 2x indenfor de seneste 4 måneder, må goldbehandles UDEN mælkeprøve eller PCR prøve. (§30, BEK nr. 995 af 25/05/2021. Bekendtgørelse om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordinerings af lægemidler til dyr).

- a. Dvs. at hvis koen har haft to kontrolleringer, hvor celletallet har været over 200.000 i de seneste 4 måneder før goldning, må hun goldbehandles med penicillin uden at der skal tages en dyrkningsprøve eller PCR prøve. Der skal minimum være 3 uger mellem prøverne.
- b. Alle andre køer kan stadig goldbehandles med en mælkeprøve/PCR prøve hvor der er påvist bakterier (og skal altså udpeges).

Valg af PCR-kit

Når man sammen med sin dyrlæge har fastlagt en handlingsplan, kan man vælge, hvilket PCR-kit der vil være økonomisk fordelagtigt at anvende, oversigten over PCR-kits findes herunder. PCR-kit 3 kan ikke anvendes til test inden goldbehandling.

Prisen for PCR kit varierer alt efter kit-variant samt, hvilken udpegningsmetode der er i besætningen.

Automatisk udpegnings

- KIT 16: 112,75 kr.
- KIT 5: 105,75 kr.
- KIT 3: (ej goldbehandling) 105,75 kr.
- Besætningsbidrag årligt 375 kr. (betales 31,25 pr. måned)

Manuel udpegnings

- KIT 16: 130,25 kr.
- KIT 5: 113,25 kr.
- KIT 3 (ej goldbehandling) 113,25 kr.

Yderligere priser for ydelseskontrollen kan findes på RYK's prisliste ([Prisliste | RYK-Fonden](#) (ryk-fonden.dk))

Patogen – PCR kit	5-kit	16-kit	3-kit*)
<i>Trueperella pyogenes</i> og/eller <i>Peptoniphilus indolicus</i>		X	
Staphylococcal beta-lactamase gene	X	X	
<i>Corynebacterium bovis</i>		X	
<i>Escherichia coli</i>		X	
<i>Enterococcus</i> spp. (inkl. <i>E.faecalis</i> og <i>E.faecium</i>)		X	
Gær		X	
<i>Klebsiella oxytoca</i> og/eller <i>pneumonia</i>		X	
<i>Mycoplasma bovis</i>		X	X
<i>Mycoplasma</i> sp.		X	
<i>Prototheca</i> sp.		X	
<i>Serratia marcescens</i>		X	
<i>Staphylococcus aureus</i>	X	X	X
<i>Staphylococcus</i> spp.		X	
<i>Streptococcus agalactiae</i> (B streptokok)	X	X	X
<i>Streptococcus dysgalactiae</i>	X	X	
<i>Streptococcus. uberis</i>	X	X	